

Re:VIEW

Θεοφάνης Ουλιεής

Περιβάλλον και οικονομία είναι κρίκοι της ίδιας αλυσίδας

Ο Θεοφάνης Ουλιεής, General Community Manager των Green Angels, μιλάει στο CSR Review για τη φιλοσοφία και τους στόχους της πρωτοβουλίας, το νέο «πράσινο» και αυστηρό νομοθετικό πλαίσιο που δημιουργείται και τη στροφή προς την κυκλική οικονομία

Η κοινότητα των Green Angels μετράει περίπου ένα χρόνο ζωής. Ποια είναι η φιλοσοφία πίσω από την πρωτοβουλία; Ποιος ο στόχος που έχει τεθεί;

Η κοινότητα των Green Angels είναι η πρώτη συντονισμένη προσπάθεια που γίνεται πράξη από θεσμικούς φορείς και Επιχειρήσεις με στόχο τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της χώρας μας, συμβάλλοντας έτσι δυναμικά και αποτελεσματικά στην παγκόσμια ανάγκη αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής. Πυρήνας της πρωτοβουλίας μας είναι η συνεχής και μετρήσιμη βελτίωση των περιβαλλοντικών δεικτών της κάθε επιχείρησης, την οποία υλοποιούμε με την πολύτιμη υποστήριξη του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Είναι μια πρωτοβουλία που υποστηρίζεται από πολλούς θεσμικούς και κοινωνικούς φορείς. Η καρδιά της κοινότητας είναι ένας καινοτόμος μηχανισμός τεχνικής υποστήριξης, μέσω του οποίου παρέχουμε σε όλες τις επιχειρήσεις τα εργαλεία, ώστε να καταφέρουν να εκσυγχρονιστούν υιοθετώντας περιβαλλοντικές πρακτικές. Με αυτό τον τρόπο καταφέρνουν να

βελτιώνονται περιβαλλοντικά, να μειώνουν τα λειτουργικά τους κόστη, καθώς επίσης και να συμμορφώνονται με τις ευρωπαϊκές οδηγίες, που ενσωματώνονται σταδιακά στην ελληνική νομοθεσία. Αυτό γίνεται σαφές σε κάθε κλάδο της ελληνικής οικονομίας, παρατηρώντας το αυστηρό πλαίσιο που αρχίζει να διαμορφώνεται.

Ποιο θα λέγατε πως είναι το πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα κλάδου, όπου οι νέες ρυθμιστικές και κανονιστικές διατάξεις καθιστούν αναγκαία την αναζήτηση αρωγής για τις περιβαλλοντικές πρακτικές από την πλευρά των επαγγελματιών;

Συγκεκριμένα από το 2019, όλα τα κτίρια που στεγάζουν υπηρεσίες δημοσίων φορέων και από το 2021 όλα τα κτίρια του ιδιωτικού τομέα στην Ελλάδα, υπο προϋποθέσεις θα πρέπει να καταστούν «χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης». Αυτό σημαίνει πως ο κλάδος των κατασκευών και όλα τα επαγγέλματα που σχετίζονται με αυτόν θα πρέπει να ενημερωθούν και να εκπαιδευτούν στις νέες απαιτήσεις

που διέπουν την εγχώρια νομοθεσία. Για να μπορέσουν να αντεπεξέλθουν στις αρχές που πολύ σύντομα θα τεθούν σε ισχύ, χρειάζεται εξειδίκευση και είναι επιβεβλημένη η γνώση των νέων τεχνολογιών στον κλάδο των πράσινων κατασκευών. Μιλάμε λοιπόν για μια νέα γένια επιστημονικού και τεχνικού δυναμικού, η οποία θα κληθεί να ανταποκριθεί στα νέα δεδομένα.

Ήδη στη Γαλλία έχει ψηφιστεί νόμος, σύμφωνα με τον οποίο όλα τα νέα κτίσματα που θα κατασκευάζονται σε εμπορικές ζώνες, οφείλουν να έχουν πράσινα δώματα ή να καλύπτονται από φωτοβολταϊκά. Οι «πράσινες στέγες», όπως συνηθίζεται να λέγονται, είναι επίσης πολύ διαδεδομένες στη Γερμανία και την Αυστραλία για τις θερμομονωτικές τους ιδιότητες. Ειδικότερα, στο Τορόντο του Καναδά υπάρχει νόμος από το 2009, που υποχρεώνει τα βιομηχανικά κτίρια σε παρόμοιες εφαρμογές.

Προς αυτήν την κατεύθυνση είναι και ο νόμος 4342/2015, σύμφωνα με τον οποίο οι μεγάλες επιχειρήσεις στην Ελλάδα οφείλουν να προβούν σε Πιστοποίηση Ενεργειακής Απόδοσης των κτιριακών τους εγκαταστάσεων (ΠΕΑ) το αργότερο μέχρι το τέλος του έτους. Το ενεργειακό πιστοποιητικό ΠΕΑ κτιρίου ή κτιριακής μονάδας απεικονίζει την ενεργειακή κατάσταση ενός κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, ώστε να επιτρέπει στους ιδιοκτήτες ή στους ενοικιαστές του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας να συγκρίνουν και να αξιολογούν την ενεργειακή απόδοσή του και ισχύει για 10 έτη από την ημερομηνία έκδοσής του.

Πέρα από την ενεργειακή απόδοση των υποδομών, υπάρχουν κλάδοι που θα κληθούν άμεσα από τη νομοθεσία να βρουν απαντήσεις αναφορικά με την επιβάρυνση που προκαλούν στο περιβάλλον;

Η ναυτιλία είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα, καθώς αποτελεί μια σημαντική και αναπτυσσόμενη πηγή αέριων ρύπων, οι οποίοι επιδρούν στην κλιματική αλλαγή, αλλά έχουν και εξαιρετικά δυσμενείς επιπτώσεις στα οικοσυστήματα. Το διοξείδιο του άνθρακα (CO2) θεωρείται ότι έχει σημαντική συνεισφορά, τόσο στο φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής, όσο και σημαντικές επιπτώσεις σε θέματα δημόσιας υγείας και ποιότητας της ζωής των πολιτών. Οι εκπομπές αέριων ρύπων από την παγκόσμια ναυτιλία αντιστοιχούν περίπου στο 3% των παγκόσμιων συνολικών εκπομπών αέριων θερμοκηπίου και το 4% των συνολικών εκπομπών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.).

Ένας νέος κανονισμός για την παρακολούθηση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα όλων των πλοίων που «δένουν» στα λιμάνια της Ευρωπαϊκής Ένωσης εγκρίθηκε πρόσφατα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και θα τεθεί σε εφαρμογή από το καλοκαίρι. Ο κανονισμός αφορά τα πλοία άνω των 5.000 gt και θα τεθεί σε εφαρμογή από το 2018.

Σύμφωνα με τον κανονισμό αυτό, από το 2018 θα πρέπει οι πλοιοκτήτριες εταιρείες να παρακολουθούν την κατανάλωση καυσίμων και τις εκπομπές CO2 από κάθε πλοίο. Επίσης, θα πρέπει να καταγράφουν και άλλα σχετικά στοιχεία, όπως η απόσταση που διένυσε το πλοίο, το διάστημα που παρέμεινε στη θάλασσα και άλλοι παράγοντες που σχετίζονται με την ενεργειακή αποδοτικότητα του πλοίου. Από τα μέσα του 2019 οι εταιρείες θα πρέπει να υποβάλλουν στις Αρχές μια έκθεση που θα περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που είχαν τεθεί υπό παρακολούθηση. Η έκθεση θα πρέπει να πιστοποιείται. Τέλος, από τα μέσα του 2019 τα στοιχεία

αυτά θα πρέπει να είναι διαθέσιμα επάνω σε κάθε πλοίο σε περίπτωση ελέγχου. Σε επόμενο στάδιο θα τεθούν στόχοι μείωσης των αέριων θερμοκηπίου για τον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών, ενώ τελικά περαιτέρω μέτρα μείωσης θα συμπεριλαμβάνουν τη διαχείριση - ανταλλαγή των ρύπων, στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού συστήματος εμπορίας των δικαιωμάτων εκπομπής αέριων ρύπων.

Η ναυτιλία είναι πολύ σημαντική και για την ελληνική οικονομία όπως, φυσικά, και ο τουρισμός. Όσον αφορά τον τελευταίο, τι ρόλο μπορεί να διαδραματίσει η Αειφορία;

Στον κλάδο του τουρισμού, που πραγματικά αποτελεί ένα από τα αιμοφόρα αγγεία της ελληνικής οικονομίας, οι αρχές του Αειφόρου Τουρισμού, σε παγκόσμιο και εθνικό επίπεδο, καθώς και το status της πιστοποίησης σε επίπεδο υποδομών, αναδεικνύονται σε βασικά κριτήρια επιλογής τουριστικού προορισμού. Είναι σαφές και αποδεικνύεται από αντίστοιχες μελέτες πως τα ξενοδοχεία και καταλύματα που τηρούν περιβαλλοντικές προδιαγραφές, γίνονται πόλος έλξης των τουριστών. Αντιλαμβανόμαστε πως πλέον οι καταναλωτές είναι πολύ αυστηροί στις επιλογές τους, δίνοντας μεγάλη σημασία στην περιβαλλοντική συμπεριφορά κάθε επιχείρησης. Αυτός είναι και ο λόγος που κάθε χώρα δημιουργεί συνδέσμους αειφόρου τουρισμού, προκειμένου να μεταφέρει και να γνωρίσει αυτή τη νέα τάση σε όλα τα εμπλεκόμενα επαγγέλματα που συνδέονται με τον κλάδο.

Πού θεωρείτε πως οδηγούν αυτές οι αλλαγές στο νομοθετικό πλαίσιο; Μπορούν να εξασφαλίσουν ένα καλύτερο αύριο για όλους;

Όλες οι νομοθεσίες αυτές και οι πρωτοβουλίες που εφαρμόζει κάθε χώρα συγκλίνουν στη διαπίστωση πως οδεύουμε σε μια νέα μορφή κοινωνίας, όπου κυρίαρχοι θα είναι οι νόμοι της κυκλικής οικονομίας. Σύμφωνα με τις αρχές της θεωρίας αυτής, περιβάλλον και οικονομία είναι κρίκοι της ίδιας αλυσίδας, οπότε τόσο η οικονομική ανάπτυξη όσο και η ποιότητα που θα απολαμβάνουμε στην καθημερινότητά μας θα είναι άρρηκτα συνδεδεμένες από τον τρόπο με τον οποίο θα συμπεριφερόμαστε στο φυσικό μας περιβάλλον. Είναι ένα στοίχημα που οφείλουμε όλοι μας να κερδίσουμε. Οι Green Angels είμαστε βαθιά πεπεισμένοι ότι «όσο πιο «ελαφρά» πατήσουμε στον πλανήτη σήμερα, τόσο μεγαλύτερη κληρονομιά θα αφήσουμε στις επόμενες γενιές αύριο». ▀